

یک گرگ یا هزار گرگ؟!

۸ خرداد ۱۳۹۵ ساعت ۱۶:۰۶

«اغراق همه وقت اسباب خرابی کار شده و از جمله خصائص کله های شاعرانه بوده، چندان مرغوبیتی ندارد. آیا کدام دل باخته است که دوست داشته باشد دهان معشوقه اش به اندازه یک نقطه، کمرش به باریکی مو و قامتش چون سرو باشد؟»

جوان و تاریخ- اخبار تاریخی

«اغراق» از جمله خصایل فرهنگی است که در بسیاری از جوامع وجود دارد. آنانی که عقب ماندگی جوامع را ناشی از فرهنگ آن کشورها می دانند، به رذایل اخلاقی که در برخی از جوامع برجسته است اشاره می کنند. اخیرا برخی از متفکران در چارچوب «اخلاق توسعه» مباحثی از این دست را مورد واکاوی قرار می دهند.

جدای از تاثیر خصائل اخلاقی در نوسازی و توسعه، برخی از نشریات دوره قاجار نیز به فرهنگ حاکم بر جامعه ما می پرداختند و برخی از اداب و رسوم ما را مورد واکاوی قرار می دادند. از جمله آنکه روزنامه «عصر جدید» در مطلبی با عنوان «نزاکت در کلام و اغراق» به این مسئله توجه کرده و به ارائه مثالی در این زمینه پرداخته که اشاره به آن خالی از لطف نیست:

«پدری که اسم پسرش ابوالفضل بود به مکه رفته در مراجعت چنان چه رسم است تفصیل مسافرت را برای دوستان شرح داده اغراق گوئی ها می نمود گفت صبح بسیار زودی در کوچه باغ های مکه گردش می کردم دیدم هزار گرگ گرسنه دسته شده به جانب من می آیند. گفتند حاجی آقا مکه کوچه باغ ندارد و هزار گرگ شاید در تمام عالم یافت نشود. گفت پانصد گرگ بودند. گفتند پانصد گرگ هم ممکن نیست یک جا باشند. گفت دویست تا بودند. گفتند ممکن نیست. گفت صد تا و همین قسم پایین آمد تا رسید به چهار تا. گفت دیدم چهار تا گرگ از جلو دارند می آیند. گفتند حاجی آقا ما اصلاً قبول نداریم که در مکه و عربستان گرگ پیدا شود. گرگ از حیوانات بلاد سردسیر است. گفت دو گرگ بودند. گفتند باور نخواهیم کرد. گفت به جان ابوالفضل که از یکی دیگر پایین تر نخواهم آمد.»

نویسنده این سطور که با امضای «اعلم الدوله» به نگارش آن پرداخته است، به نقد شاعران ایرانی که در اشعار خود به شکلی فراوان از اغراق سود می جویند نیز می پردازد و می نویسد: «اغراق همه وقت اسباب خرابی کار شده و از جمله خصائص کله های شاعرانه بوده، چندان مرغوبیتی ندارد. آیا کدام دل باخته است که دوست داشته باشد دهان معشوقه اش به اندازه یک نقطه، کمرش به باریکی مو و قامتش چون سرو باشد؟»^۱

اگرچه نویسنده صرفاً در صدد آن بوده تا یک خصیصه اخلاقی را از منظر فرهنگی مدنظر قرار دهد، اما می توان به این مسئله توجه داشت که این خصایص بر شئون دیگر اجتماعی ما نیز تاثیر دارد.

پی نوشت ها:

۱- عصر جدید، سال سوم، شماره دوازده، ص ۸

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۳۲۹۲۰/یک-هزار-گرگ-یا-گرگ-یک>